

Schoon en gezond water in Hollands Noorderkwartier

In Noord-Holland boven het IJ, ook wel Hollands Noorderkwartier genoemd, zorgt Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier voor het zuiveren van het afvalwater. Al het gebruikte water wat wij door de wasbak, wc en afvoer weg laten lopen maakt het hoogheemraadschap schoon met behulp van bacteriën. Zo kan het na een bezoek aan de rioolwaterzuivering weer schoon de sloot in. Verder zorgen we voor groene oevers, waardoor planten en dieren in het water meer kans krijgen. We hopen dat je veel diertjes vindt en registreert op waterdiermpjes.nl. Zo help je mee om in beeld te brengen hoe gezond het water in Hollands Noorderkwartier is!

Zoekkaart Waterdiermpjes

Ontdek het waterleven in Hollands Noorderkwartier

Uitgave van IVN Natuureducatie - juli 2022, Illustraties: Tringa Paintings - Jasper de Ruiter
Niets uit deze uitgave mag zonder toestemming gekopieerd of verspreid worden.

Deze zoekkaart is gemaakt in samenwerking met:

Waterschap
Brabantse Delta,
Sichting EIS &
STOWA

ivn natuur
educatie

Om de dieren te kunnen bekijken moet je ze uit het water halen met een schepnetje. Ga met je netje op verschillende diepten door het water en door de waterplanten. Keer je netje om in een emmer of witte plastic bak met water. Dan kun je ze goed bekijken. Laat de dieren nadat je ze hebt bekeken zo snel mogelijk weer vrij.

Start

Vinnen

Vis
bijvoorbeeld
driedoornige stekelbaars

Salamander
tot 15 cm

Kikker
tot 15 cm

4 poten

Pad
tot 15 cm

Heel klein

Springstaart
1-5 mm

Watermijt
8mm

Waterulo
1-5 mm

Eenoogkreeftje
(of roeipootkreeftje)
2 mm

Kom je er niet uit bij de kleine dieren? Kijk dan ook bij de grotere: het kan een jong zijn. En omgekeerd: soms is een diertje wat groter van stuk.

Kleiner dan 2 mm?

Nee

Ja

Op het water lopend?

Ja

Nee

Welke kleur?

Helemaal rood - soms zwartig, groenig of gelig

Vooral doorzichtig

Met twee sterk vertakte 'vangarmen'?

Ja

Nee

Geen poten maar vinnen

Hooveel poten?

4 poten

6 poten

8 poten

meer dan 8 poten

Geen (echte) poten

Geen (echte) poten

Posthoornslak
tot 4 cm

Ja

Groot en plat?

Nee

Poelslak
tot 6 cm

Korfmosse
tot 4 cm

Met schelp?

Ja

Gedraaide schelp?

Nee

Hoe ziet de schelp eruit?

Met ribbels

Nee

Dun en draadvormig?

Ja

Rood van kleur?

Nee

Koordworm
tot 10 cm

Nee

Wormachtig zonder duidelijke aanhangsels

Ja

Segmenten zichtbaar?

Ja

Tubifex
(of slingerworm)
tot 7,5 cm

Nee

Steekmuglarve
tot 2 cm

Dans- of uedermuglarve
1 tot 2 cm

Rattenstaartlarve
2 cm

Platworm
tot 3 cm
Heel plat

Bloedzuiger
tot 15 cm

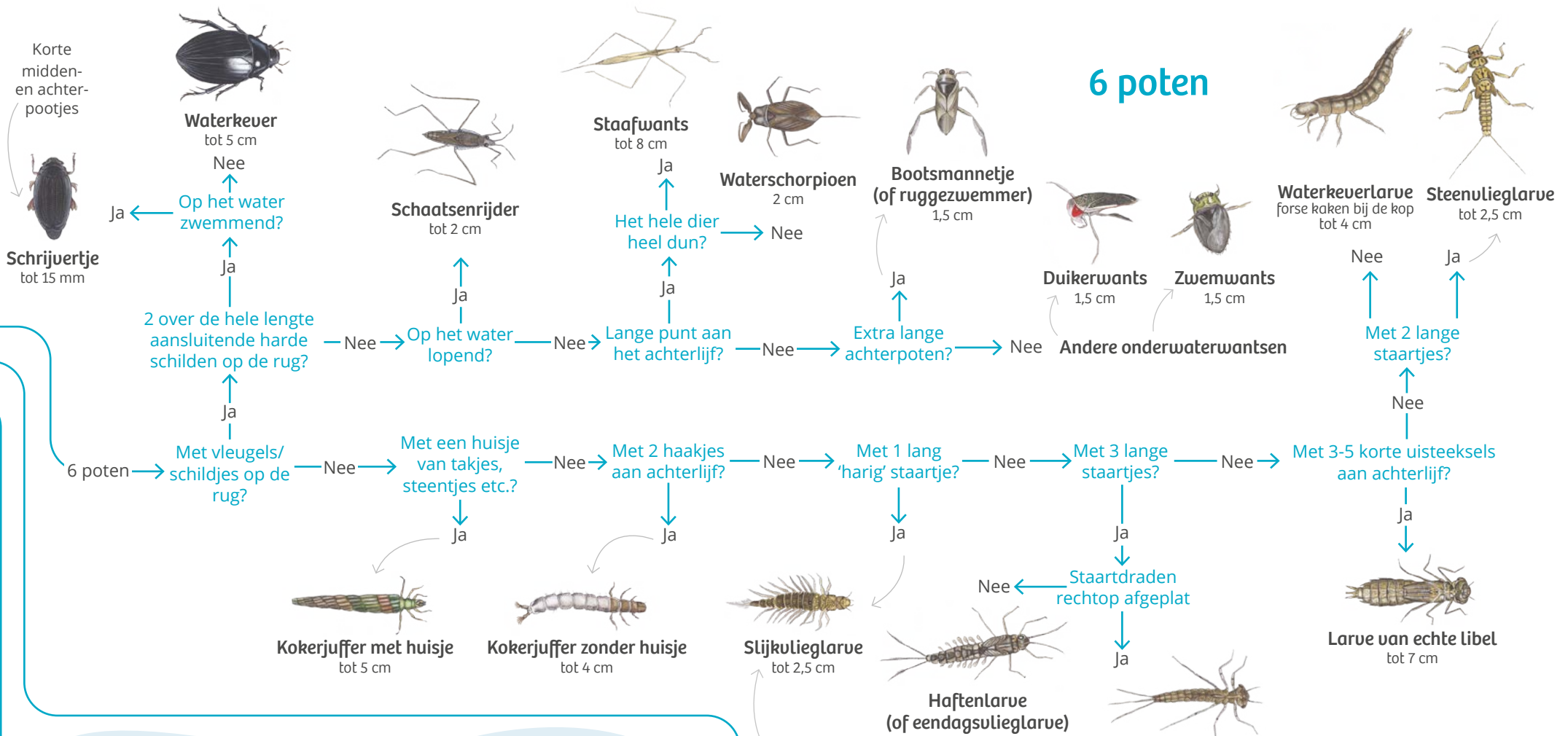
Met zuignappen

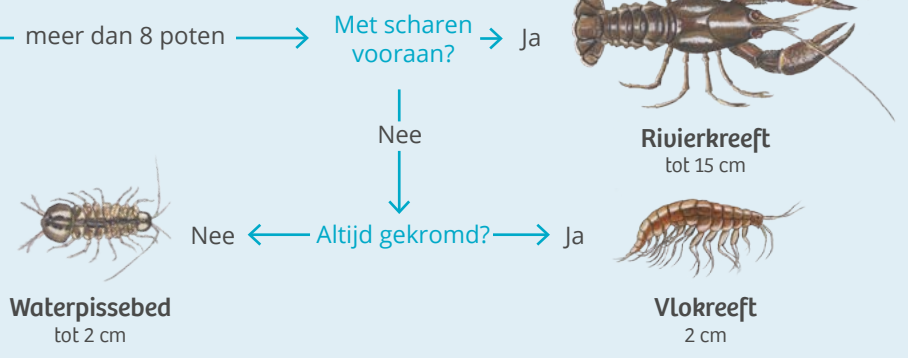
Driehoeksmosse
tot 4 cm

Schilder-, zwanen-, eendenmosse
tot 20 cm

Meer dan 8 poten

8 poten

Geef de dieren die je gevonden hebt door op waterdiertjes.nl

Waterdiertjes.nl

ivn natuur educatie

Waterkwaliteit

De soorten waterdiertjes die je vindt en dus de biodiversiteit in het water is een indicatie voor de kwaliteit van het water. Omgevingsfactoren zoals temperatuur, licht, zuurstof, zuurgraad, stroomsnelheid en de aanwezigheid van waterplanten en chemische stoffen hebben invloed op welke diertjes in het water leven. Er zijn soorten die je alleen maar in schoon water zult vinden, zoals kokerjuffers, haften- en libellenlarven, en weer andere die je vooral vindt in water van een slechte kwaliteit, zoals wormen en steekmuglarven.

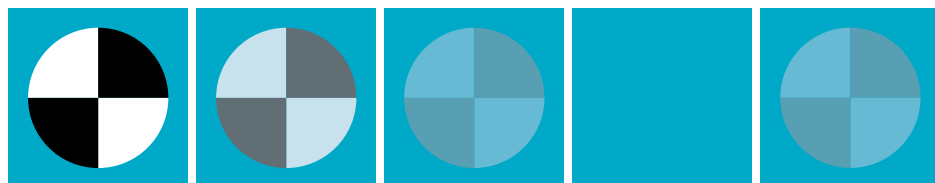
Meet helderheid met een Secchi-schijf

De helderheid van het water zegt net als de biodiversiteit veel over de kwaliteit van het water. Alleen in helder water is er voldoende licht voor plantengroei. Je kunt de helderheid van het water meten met de Secchi-schijf.

Dit heb je nodig:

- Secchi-schijf
- Gemarkeerd(e) touw of stok

Ga met je rug naar de zon staan. Doe deze meting zonder zonnebril!

Laat je Secchi-schijf in het water zakken...

...verder...

...verder...

Tot hij verdwijnt. Lees op het touw of de stok af wat de waterdiepte is. Schrijf dit op.

Trek de schijf op tot je hem net weer ziet en schrijf ook deze waterdiepte op.

Secchi verdwenen

Secchi weer zichtbaar

Secchi diepte

$$(\dots \text{ cm} + \dots \text{ cm}) / 2 = \dots \text{ cm}$$

Geef jouw waarnemingen door!

Met de gevangen diertjes en de helderheid van het water kunnen wetenschappers bepalen hoe gezond de slootjes in Nederland zijn. Wil je daaraan bijdragen en ook weten hoe gezond jouw watertje is? Geef dan je bevindingen door op Waterdiertjes.nl en je ziet meteen hoe jouw watertje scoort op waterkwaliteit.

Wat leeft er nog meer?

Naast de diertjes die je op deze determinatiekaart tegenkomt, leeft er nog veel meer in de Nederlandse wateren. Heel andere dieren dan die op de andere kant van de zoekkaart staan. Of dieren die daar juist op lijken, maar toch weer een andere soort zijn. Er valt nog veel meer te ontdekken aan bijzondere diersoorten in het water!

Meer muggenlarven

Meer haftenlarven

Andere mossels

Meer slakken

Meer waterkevers

